

К Р А Є З Н А В С Т В О

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства
Репресований у 1930 році
Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

4(105)'2018

З М І С Т

Головний редактор
Олександр Реєнт

Редакційна колегія:
Олег Бажан
(перший заступник
головного редактора)

Олександр Удоа
(заступник
головного редактора)

Лев Баженов
Віль Бакіров
Геннадій Бондаренко
Володимир Великочий
Сергій Гальчак
Микола Головка

Олександр Гончаров
Олександр Гуржій
Віктор Даниленко
Володимир Дмитрук
Олександр Добржанський
Олександр Завальнюк
Михайло Косило
Віктор Коцур
Олександр Лисенко
Руслана Маньковська
Володимир Милько
Олексій Нестуля
Олександр Рубльов
Григорій Савченко
Валерій Смолій

Засновники:
Національна спілка
краєзнавців України
Інститут історії України
НАН України

Виходить
щоквартально
ISSN 2222-5250

До 100-річчя завершення Першої світової війни

- Олександр Мавський (м. Київ).* Формування візуальних образів напередодні та у роки Першої світової війни 4
- Анна Ісаєва (м. Київ).* Перша світова війна на сторінках газети «Киевлянин» 16
- Олександр Дем'янюк (м. Луцьк).* Західноволинські повіти на початковому етапі Першої світової війни 25
- Геннадій Гулько (м. Луцьк).* Застосування на Волині хімічної зброї в роки Першої світової війни 34
- Віктор Саранча (м. Кременчук).* Мобілізації військовозобов'язаних під час Першої світової війни (за матеріалами Полтавської губернії) .. 41

Краєзнавство в особах

- Тетяна Колечкіна (м. Кропивницький).* Хранитель і творець історії рідного краю (Федір Миколайович Плотнір) 54
- Сергій Попович (м. Київ).* Олена Лугова – історик, краєзнавець, туризмолог (до 90-річного ювілею) 56
- Олена Соболева (м. Київ).* Професійний шлях та науковий доробок голови Київської міської організації НСКУ Олександра Гончарова (з нагоди 60-річчя від дня народження) 65

До 100-річчя утворення Західноукраїнської Народної Республіки

- Павло Гай-Нижник (м. Київ).* Структури державної влади в ЗУНР – ЗО УНР (листопад 1918 р. – грудень 1919 р.) 76
- Руслан Пиріг (м. Київ).* Взаємовідносини ЗУНР і Гетьманату Павла Скоропадського: на різновекторних напрямках 90
- Роман Тимченко (м. Київ).* Об'єднання УНР і ЗУНР: причини, передумови, сутність та значення 98
- Ігор Любчик (м. Івано-Франківськ).* Український соборницький рух на Лемківщині під впливом державотворчих процесів 1918-1919 років 111
- Василь Деревінський (м. Київ).* Остап Луцький у визвольній боротьбі за незалежність (1918-1921) 118

Теоретико-методологічні засади освітянського краєзнавства

Ігор Андреев (м. Київ). Історія однієї помилки. (Внесок Я. Б. Епштейна на будівництво політехнічного інституту в Києві) 130

Валерій Левченко (м. Одеса). До 100-річчя становлення та розвитку вищої освіти водогосподарського комплексу в Україні: одеський вектор 135

Медичне краєзнавство: суть та науково-дослідницький потенціал

Ганна Демочко, Ірина Бобіна, Вікторія Кравцова (м. Харків). Бобіни: лікарська династія на теренах Харківщини (до 160-ї річниці з дня народження В.П. Бобіна) 148

Ганна Андріяка (м. Київ). Земський санітарний лікар Георгій Федорович Влайков: до 150-річчя від дня народження 155

Українське пам'яткознавство: традиції, досвід, перспективи

Світлана Савченко (м. Київ). Олена Апанович та її внесок у дослідження та збереження могили Івана Сірка 170

Джерела та біографічні студії

Олег Бажан (м. Київ), Вадим Золотарьов (м. Харків). Іронія долі чекіста Михайла Ленчика 180

Історія України у світлі регіональних досліджень

Олег Проців (м. Івано-Франківськ). Організація виробництва кошерного м'яса у Галичині кінця XIX – початку XX ст.: історико-методологічний аспект 196

Олег Разиграєв (м. Луцьк). Українці в Березі Картузькій у 1934 р.: чисельність та режим утримання 211

Національна спілка краєзнавців України: панорама сучасного життя

Тарас Нагайко (м. Переяслав-Хмельницький). VII Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання» 224

Володимир Милько (м. Київ). Виїзне засідання Президії НСКУ та Оргкомітету конкурсу імені П.М. Коцура на Сумщині 227

Наукова інформація

Наталія Мех (м. Київ). Історичний контекст поняття «рідна мова» 234

Огляди

Ігор Сердюк (м. Полтава). Роздуми з приводу 100-річчя Хорольського музейництва 238

Ірина Петренко (м. Полтава). Месник з Теплянського лісу 240

Іванна Рудько (м. Чернівці). «Буковинське народне віче на сторінках видань (з фондів Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Михайла Івасюка)» 243

Студінський В. (м. Київ). Стежками Івана Франка 247

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України (*протокол № 11 від 11 грудня 2018 р.*)

Журнал зареєстровано Міністерством юстиції України (*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 1722 від 06.12.1995 р.*)

Наказом МОН України № 1604

від 22.12.2016 р.

журнал внесено до переліку наукових фахових видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за спеціальностями «Історичні науки»

Журнал включено до бази даних Google Scholar, Slavic Humanities Index, Україніка наукова, РИНЦ

Усі права застережені.

Передрук дозволено тільки за згодою редколегії.

Адреса редакції:

01001, м. Київ-1,

вул. М.Грушевського, 4,

кім. 212

тел.: 278-02-38, 279-13-88

E-mail:

bazhanclio@ukr.net

Електронна версія:

www.history.org.ua

www.nbu.gov.ua

www.nsku.org.ua

© Національна спілка краєзнавців України, 2018

© Інститут історії України НАН України, 2018